

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 180/2026-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Gabrielom Blehom, Martinčekova 16, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/18/2025 z 28. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy označeným uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jej dovolania. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadost'učinenie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 39C/18/2021 proti žalovaným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaní“ alebo „kupujúci“) za účasti intervenientov na strane žalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „intervenienti“ alebo „predávajúci“).

3. Okresný súd v konaní, ktoré spornému konaniu predchádzalo a v ktorom bol sťažovateľovi ustanovený opatrovník, rozsudkom sp. zn. 17C/100/2012 zo 14. novembra 2014 rozhodol, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Na rozsudku bola vyznačená doložka právoplatnosti. Na jeho podklade sa uskutočnili dedičské konania vedené pod sp. zn. 11D/145/2015 a sp. zn. 24D/144/2015. Osvedčeniami o dedičstve z 23. apríla 2015 a 22. júna 2015 intervenienti 1 a 2 nadobudli vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam a na liste vlastníctva boli vedení od prvej polovice roka 2015.

3.1. Dňa 7. apríla 2016 bola medzi intervenientmi 1 a 2 ako predávajúcimi a žalovanými ako kupujúcimi podpísaná kúpna zmluva, predmetom ktorej boli sporné nehnuteľnosti.

3.2. Dňa 16. augusta 2016 Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 9Co/450/2015 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 17C/100/2012 zo 14. novembra 2014 a okresnému súdu, ktorý ustanovil sťažovateľovi (ktorého pobyt nebol známy) procesného opatrovníka, ktorému doručoval rozsudok, vytkol nedostatočné šetrenie pobytu sťažovateľa. Konštatoval, že sťažovateľovi rozsudok nebol účinne doručený. Začatie odvolacieho konania nebolo zapísané na liste vlastníctva.

4. Vrátiac sa späť k napadnutému konaniu o žalobe sťažovateľa, okresný súd ju rozsudkom z 3. apríla 2023 zamietol. Konštatoval, že od skončenia dedičského konania do zrušenia rozsudku okresného súdu 16. augusta 2016 sa intervenienti mohli legitímne domnievať, že im vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam patrí a bolo ich možné považovať za oprávnených dedičov. Po tomto dátume ich bolo možné považovať za nepravých dedičov. Okresný súd považoval z listinných dôkazov za preukázané, že žalovaní nemohli ani pri vynaložení potrebnej, resp. zvýšenej opatrnosti pri podpise zmluvy predvídať, že intervenientom vlastnícke právo nesvedčí. Uzavrel, že žalovaní sa stali vlastníkmi sporných nehnuteľností na základe § 486 Občianskeho zákonníka (od nepravých dedičov), teda na základe zákonom predvídanej výnimky zo zásady *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*.

5. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 26Co/57/2023 z 21. augusta 2024 rozsudok okresného súdu potvrdil. Odkázal na uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VOBdo/2/2020 z 27. apríla 2021, ktorým došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe vo veci prelomenia zásady *nemo plus iuris* v prospech ochrany dobrej viery nadobúdateľa, ako aj na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 65/2019. Sťažovateľovi dal do pozornosti možnosť postupovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) z dôvodu zrušenia rozhodnutia, ktorým boli intervenienti deklarovaní ako dedičia, resp. vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktoré právoplatné nebolo.

6. Dovolanie sťažovateľa, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. V bode 15.1 napadnutého uznesenia s odkazom na konkrétne časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu konštatoval jeho dostatočnosť vylučujúcu prítomnosť vady podľa § 420 písm. f) CSP a v bodoch 22 až 27 sa venoval námietke nesprávneho právneho posúdenia so záverom o neprítomnosti odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe.

II. Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že k prevodu nehnuteľností na žalovaných došlo v dôsledku reťazenia chýb štátnych orgánov, ktoré on nespôsobil. Okresný súd mu v (pôvodnom konaní) ustanovil opatrovníka, a tým mu odňal možnosť brániť sa. Správa katastra nevyznačila poznámku o prebiehajúcom odvolacom konaní. Štát preto nemôže preniesť negatívne dôsledky týchto pochybení na sťažovateľa ako pôvodného vlastníka nehnuteľností. Prevod nehnuteľností v čase prebiehajúceho odvolacieho konania, o ktorom podľa jeho názoru vedeli predávajúci a mali vedieť kupujúci, ktorí nepostupovali s náležitou opatrnosťou, považuje za zneužitie práva. Najvyšší súd podľa sťažovateľa postupoval formalisticky, keď dovolanie odmietol ako neprípustné a iba mechanicky odkázal na judikatúru o ochrane nadobúdateľov a odmietol sa zaoberať podstatou veci, či je v právnom štáte prípustné, aby vlastník prišiel o nehnuteľnosť v dôsledku podvodu a chýb súdu.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľ sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol jeho dovolanie proti výroku rozsudku krajského súdu o potvrdení výroku rozsudku okresného súdu o zamietnutí jeho žaloby o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam.

9. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V prvom rade ústavný súd považuje za vhodné uviesť, že v ústavnej sťažnosti je uvedené, že ju podáva sťažovateľ zastúpený advokátom, no porovnaním podpisov na pripojenej plnej moci je zrejmé, že samotný podpis na ústavnej sťažnosti vyhotovil sťažovateľ. Zároveň vo vzťahu k predloženej plnej moci ústavný súd uvádza, že ide o rovnakú plnú moc z 9. marca 2022 na podanie ústavnej sťažnosti na porušenie práva na „*spravodlivý súdny proces bez zbytočných prietahov*“ proti postupu okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 17C/100/2012 a sp. zn. 39C/18/2021 (o ktorej ústavný súd rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 245/2022), v závere ktorej je rukou dopísaný text „*ktorý vyplýva z uznesenia NSSR 8Cdo/18/2025, aby ÚSSR, vec vrátil späť*“ a dátum 3. marec 2026. Sťažovateľ si v petite ústavnej sťažnosti neuplatnil ani náhradu trov právneho zastúpenia. Okrem uvedených skutočností si ústavný súd nemohol nevšimnúť kvalitatívnu úroveň ústavnej sťažnosti, čo vo vzájomných súvislostiach vyvoláva odôvodnenú pochybnosť o tom, či predloženú ústavnú sťažnosť skutočne koncipoval advokát.

Ústavný súd však uprednostnil vôľu sťažovateľa považovať ústavnú sťažnosť za podanú jeho právnym zástupcom a z uvedeného následne vyvodil príslušné procesné následky.

11. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania. Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09). Ani pri uprednostňovaní materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti nie je na ústavnom súde, aby vyhľadával za navrhovateľa konkrétne dôvody namietanej neústavnosti, ktoré podľa § 43 ods. 1 majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 248.*).

12. Z judikatúry ústavného súdu zároveň vyplýva, že popri uvedení petitu je povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opisania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016).

13. Nedostatky ústavnej sťažnosti pritom nie je ústavný súd povinný odstraňovať z úradnej povinnosti (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Na takýto postup slúži v prvom rade inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

14. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty tak ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti. V prvom rade v ústavnej sťažnosti absentuje opis skutkových okolností a náležité právne argumenty. Pokiaľ sťažovateľ spája námietku prílišného formalizmu najvyššieho súdu pri odmietnutí dovolania ako neprípustného s následkom, že sa najvyšší súd odmietol zaoberať podstatou veci, ústavný súd uvádza, že sťažovateľom vymedzená podstata, prípustnosť straty vlastníctva nehnuteľnosti v dôsledku podvodu a chýb súdu sa nezhoduje s predmetom sporu vyplývajúcim z pripojeného napadnutého uznesenia, ktorým bol spor o určenie vlastníckeho práva, aplikácie ustanovenia § 486 Občianskeho zákonníka a posudzovanie právnej otázky výnimky zo zásady *nemo plus iuris* v prospech dobromyseľných nadobúdateľov. Pritom už krajský súd upozornil sťažovateľa na možnosť postupovať v súvislosti s prítomnými pochybeniami podľa zákona o zodpovednosti za škodu.

15. Ústavný súd je toho názoru, že sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor na dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (napr. II. ÚS 334/2018). Z uvedených dôvodov

odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. Z dôvodu procesnej ekonómie ústavný súd už nepristúpil k výzve na odstránenie zmiených nezrovnalostí pripojenej plnej moci.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia) v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu